

Izgradnja kapaciteta za zaštitu prava intelektualne svojine u Bosni i Hercegovini

Capacity building in Protection of Intellectual Property Rights in Bosnia and Herzegovina

**NACRT ZAKONA O ZAŠTITI TOPOGRAFIJE
INTEGRIRANOG KRUGA BOSNE I HERCEGOVINE**

**DRAFT LAW ON THE PROTECTION OF
TOPOGRAPHIES OF INTEGRATED CIRCUITS OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Mostar 2009

Projekat finansira Evropska unija
This Project is funded by the European Union

Projekat izvršava konzorcij predvođen SOFRECO-m
Project implemented by SOFRECO led consortium

N A C R T

Na temelju članka IV/4.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____godine, i sjednici Doma naroda, održanoj _____godine, usvojila je

ZAKON O ZAŠTITI TOPOGRAFIJE INTEGRIRANOG KRUGA

DIO PRVI – PREDMET ZAŠTITE

POGLAVLJE I. PREDMET I UVJETI ZAŠTITE

Članak 1. (Predmet zaštite)

Ovim zakonom uređuju se predmet i uvjeti zaštite topografije integriranog kruga, prava njezinog stvaratelja, odnosno stvarateljevog poslodavca ili osobe koja je naručila njezinu izradu, kao i način i ostvarivanje toga prava.

Članak 2. (Definicije pojmova)

- (1) Integrirani krug, u smislu ovog zakona, jeste gotov proizvod ili međuproizvod namijenjen za obavljanje određene elektronske funkcije, koji se sastoji od komada materijala koji uključuje jedan ili više povezanih slojeva sačinjenih od integriranih elemenata, od kojih je bar jedan element aktivan.
- (2) Topografija integriranog kruga (u daljnjem tekstu: topografija), u smislu ovog zakona, jeste skup povezanih slika, zabilježenih ili kodiranih na bilo koji način, koje predstavljaju trodimenzionalnu matricu slojeva od kojih je integrirani krug sastavljen.
- (3) Komercijalna uporaba označava prodaju, davanje u najam ili bilo koji drugi način komercijalnog stavljanja u promet topografije, uključujući i njezino nuđenje u te svrhe. Prva komercijalna uporaba topografije ne uključuje njezinu uporabu pod uvjetom povjerljivosti, ako se ona ne stavlja dalje u promet.

Članak 3. (Iznimke od zaštite)

Ovim zakonom ne štiti se bilo koji koncept, postupak, sustav, tehnologija ili informacija koja je opredmećena u topografiji.

Članak 4.
(Predmet i uvjeti zaštite)

- (1) Može se štiti samo topografija koja je izvorna, u smislu da predstavlja rezultat intelektualnog napora svog stvaratelja i da u vrijeme svog nastanka nije bila uobičajena među stvarateljima topografija i proizvođačima integriranih krugova.
- (2) Topografija koja se sastoji od kombinacije elemenata i međuveza koje su uobičajene može biti zaštićena samo ako, promatrano u cjelini, ispunjava uvjete iz stavka (1) ovog članka.

Članak 5.
(Rokovi za zaštitu)

- (1) Zaštita topografije može se tražiti u roku od dvije godine od nadnevka njezine prve komercijalne uporabe bilo gdje u svijetu.
- (2) Ako topografija nije komercijalno uporabljena bilo gdje u svijetu, zaštita topografije može se tražiti u roku od 15 godina od dana njezinog nastanka.

POGLAVLJE II. SUBJEKTI ZAŠTITE

Članak 6.
(Subjekti zaštite)

- (1) Pravo na zaštitu topografije ima njezin stvaratelj, odnosno njegov pravni sljednik. Ako je topografiju kreiralo više stvaratelja, njima pripada zajedničko pravo na zaštitu.
- (2) Ako je topografija nastala u radnom odnosu ili po narudžbi, pravo na zaštitu topografije ima poslodavac, odnosno osoba koja je naručila njezinu izradu, izuzev ako je ugovorom predviđeno drugačije.

Članak 7.
(Personalna i teritorijalna primjena ovog zakona)

- (1) Zaštitu prema ovom zakonu uživaju fizičke i pravne osobe koje:
 - a) su državljani Bosne i Hercegovine,
 - b) imaju svoje prebivalište ili sjedište u Bosni i Hercegovini, ili
 - c) su na teritoriju Bosne i Hercegovine prve komercijalno uporabljivale topografiju koja do tada nije bila komercijalno uporabljena bilo gdje u svijetu.
- (2) Strane fizičke i pravne osobe uživaju jednaku zaštitu kao i osobe iz stavka (1) ovog članka ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, ili iz primjene načela uzajamnosti.
- (3) Pravo zaštite topografije priznato na temelju ovog zakona važi samo za teritorij Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE III. ZASTUPANJE

Članak 8. (Zastupanje)

Strana osoba mora u postupku zaštite topografije imati zastupnika koji se bavi zastupanjem u vidu zanimanja i koji je domaći državljanin ili domaća pravna osoba.

DIO DRUGI – POSTUPAK ZAŠTITE POGLAVLJE I. PRIJAVA ZA ZAŠTITU TOPOGRAFIJE

Članak 9. (Opće odredbe)

- (1) Postupak za zaštitu topografije vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).
- (2) Protiv odluke Instituta, donesene u prvom stupnju, kojom je odlučeno o predmetu postupka, dopušten je priziv o kojem odlučuje Povjerenstvo za prizive Instituta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (3) Protiv rješenja Povjerenstva donesenog u drugom stupnju priziv nije dopušten, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (4) Za sve radnje poduzete u upravnom postupku za stjecanje i održavanje prava zaštite topografije, kao i za radnje poduzete u postupku povodom priziva plaćaju se administrativne pristojbe i naknade posebnih troškova postupka, sukladno posebnim propisima.
- (5) Ako propisana administrativna pristojba i naknada posebnih troškova postupka nisu plaćene u propisanom roku, prijava se zaključkom odbacuje.
- (6) Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom i provedbenim propisima primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

Članak 10. (Podnošenje prijave za zaštitu topografije)

- (1) Postupak za zaštitu topografije pokreće se podnošenjem Institutu prijave za zaštitu topografije (u daljnjem tekstu: prijava).
- (2) Institut ne provjerava ima li podnositelj prijave pravo na podnošenje prijave.
- (3) Za svaku topografiju podnosi se posebna prijava.

Članak 11.
(Sadržaj prijave)

- (1) Prijava sadrži zahtjev za priznanje prava zaštite topografije i priloge.
- (2) Zahtjev za priznanje prava zaštite topografije sadrži:
 - a) naziv topografije ili bliže označenje područja topografije,
 - b) podatke o podnositelju prijave,
 - c) podatke o zastupniku podnositelja prijave, ako postoji,
 - d) nadnevak podnošenja prijave,
 - e) nadnevak nastanka topografije, ako topografija nije bila komercijalno uporabljena, ili nadnevak i mjesto kada je topografija prvi put komercijalno uporabljena bilo gdje u svijetu.
- (3) Uz zahtjev za priznanje prava zaštite topografije podnose se sljedeći prilozi:
 - a) opis topografije sa podacima koji definiraju elektronsku funkciju koju obavlja integrirani krug izrađen prema topografiji,
 - b) grafički prikaz ili prikaz topografije u drugom odgovarajućem obliku kojim se topografija identificira, posebice nacrt ili fotografije planova za izradu integriranog kruga prema topografiji za koju se traži zaštita,
 - c) primjerak integriranog kruga proizvedenog prema topografiji za koju se traži zaštita, ako je integrirani krug komercijalno uporabljen,
 - d) dokaz o komercijalnoj uporabi topografije, ako je topografija komercijalno uporabljena.
- (4) Oblik prijave i način njezinog popunjavanja, sadržaj zahtjeva za priznanje prava zaštite topografije, sadržaj priloga koji se podnose uz taj zahtjev, kao i detalji postupka koji se vodi pred Institutom uređuju se propisima za provedbu ovog zakona koje donosi Institut.

Članak 12.
(Dijelovi prijave koji nisu dostupni javnosti)

- (1) Podnositelj prijave može prigodom njezinog podnošenja tražiti da se dijelovi priloga iz članka 11. stavak (3) točka b) ovog zakona, koji predstavljaju poslovnu tajnu, ne mogu činiti dostupnim trećim osobama pod uvjetom da su ostali dijelovi spomenutog priloga dostatni za identifikaciju topografije.
- (2) Sud može naložiti otkrivanje dijelova priloga iz stavka (1) ovog članka osobama koje su uključene u upravni ili sudbeni postupak koji se odnosi na utvrđivanje ništavosti rješenja o priznanju prava zaštite topografije, ukoliko je to neophodno za provedbu postupka.

POGLAVLJE II. ISPITIVANJE PRIJAVE

Članak 13.
(Ispitivanje prijave)

- (1) Po primitku prijave Institut ispituje je li predmet prijave topografija u smislu članka 2. stavak (2) ovog zakona i je li prijava podnesena u roku iz članka 5. ovog zakona.

- (2) Poslije utvrđivanja ispunjenosti uvjeta iz stavka (1) ovog članka Institut ispituje:
- a) ako je podnositelj prijave strana osoba, je li prijava podnesena posredstvom zastupnika u smislu članka 8. ovog zakona,
 - b) je li podnesena posebna prijava za svaku topografiju u smislu članka 10. stavak (3) ovog zakona,
 - c) sadrži li prijava sve podatke iz zahtjeva za priznanje prava i priloge u smislu članka 11. st. (2) i (3) ovog zakona,
 - d) jesu li plaćene administrativna pristojba i naknada posebnih troškova postupka za prijavu,
 - e) imaju li zahtjev za priznanje prava zaštite topografije i prilozi koji se podnose uz taj zahtjev propisan sadržaj u smislu članka 11. stavak (4) ovog zakona.
- (3) Ako prijava nije podnesena u roku iz članka 5. ovog zakona, Institut će donijeti zaključak o odbacivanju prijave.
- (4) Ako Institut, na temelju provedenog postupka ispitivanja prijave iz stavka (1) i (2) ovog članka, utvrdi da predmet prijave nije topografija u smislu članka 2. stavak (2) ovog zakona, odnosno da prijava nije podnesena sukladno odredbi stavka (2) ovog članka, on će u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave pozvati podnositelja prijave da otkloni uočene nedostatke i ostaviti mu rok za to koji ne može biti kraći od 30 dana, niti dulji od tri mjeseca.
- (5) Ako podnositelj prijave ne otkloni nedostatke iz stavka (4) ovog članka u ostavljenom roku, Institut će donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva za priznanje prava, odnosno zaključak kojim se prijava odbacuje.
- (6) Nadnevak primitka uredne prijave u Institutu priznaje se kao nadnevak podnošenja prijave.
- (7) Prijava kojoj je priznat nadnevak podnošenja upisuje se u Registar prijava za zaštitu topografije, koji u elektronskom obliku vodi Institut. Sadržaj i način vođenja Registra prijava za zaštitu topografije uređuju se bliže provedbenim propisom.

Članak 14. **(Priznanje prava zaštite topografije)**

- (1) Ako Institut nakon provedenog postupka ispitivanja prijave iz članka 13. stavak (1) i (2) ovog zakona utvrdi da su ispunjeni uvjeti za priznanje prava, donijet će rješenje o priznanju prava zaštite topografije.
- (2) Priznato pravo zaštite topografije upisuje se u Registar prava zaštite topografije, koji u elektronskom obliku vodi Institut. Sadržaj i način vođenja Registra prava zaštite topografije bliže se uređuju provedbenim propisom.
- (3) Po izvršenom upisu u Registar prava zaštite topografije, nositelju prava izdaje se isprava o pravu zaštite topografije. Sadržaj isprave o pravu zaštite topografije bliže se uređuje provedbenim propisom.
- (4) Podaci iz Registra prava zaštite topografije objavljuju se u "Službenom glasniku Instituta".

Članak 15.
(Stavljanje topografije na uvid javnosti)

- (1) Od upisa u Registar prava zaštite topografije svatko ima pravo, na temelju pisanog zahtjeva i u nazočnosti službene osobe, u prostorijama Instituta razgledati prijavu i dobiti preslik zahtjeva za priznanje prava zaštite topografije i priloga iz članka 11. stavak (3) točke a), b) i d) ovog zakona.
- (2) Način ostvarenja prava iz stavka (1) ovog članka uređuje se provedbenim propisom.

**DIO TREĆI – SADRŽAJ, OGRANIČENJE I TRAJANJE PRAVA
POGLAVLJE I. SADRŽAJ I OGRANIČENJE PRAVA**

Članak 16.
(Sadržaj prava)

- (1) Nositelj prava zaštite topografije ima pravo zabraniti drugome da:
 - a) umnožava zaštićenu topografiju u cjelini ili njezine bitne dijelove,
 - b) proizvodi integrirani krug koji sadrži zaštićenu topografiju ili njezine bitne dijelove,
 - c) uvozi, nudi radi stavljanja u promet, stavlja u promet ili na drugi način komercijalno upotrebljava primjerke zaštićene topografije ili njezinih bitnih dijelova, integrirani krug u kojem je sadržana zaštićena topografija ili njezini bitni dijelovi, kao i proizvode u kojima je ugrađen integrirani krug koji sadrži zaštićenu topografiju ili njezine bitne dijelove.
- (2) Za vrijeme trajanja prava zaštite topografije nositelj je ovlašten da označava integrirani krug koji je proizveden uporabom zaštićene topografije velikim slovom „T“.

Članak 17.
(Ograničenje prava)

- (1) Ne smatra se povredom prava iz članka 16. stavak (1) točka a) ovog zakona umnožavanje topografije:
 - a) za osobnu uporabu u nekomercijalne svrhe,
 - b) za nastavu koja se odnosi na topografiju, kao i za stručne analize ili istraživanja.
- (2) Ne smatra se povredom prava iz članka 16. ovog zakona ako određena osoba, na temelju analize ili istraživanja zaštićene topografije, stvori topografiju koja ispunjava uvjete iz članka 4. ovog zakona i takvu topografiju koristi na način iz članka 16. ovog zakona.

Članak 18.
**(Komercijalna uporaba zaštićene topografije
bez suglasnosti nositelja prava)**

- (1) Osoba koja prigodom stjecanja integriranog kruga nije znala, ili nije imala razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo zaštite topografije ne može se spriječiti da komercijalno upotrebljava taj proizvod.
- (2) Osoba iz stavka (1) ovog članka dužna je platiti odgovarajuću naknadu za komercijalnu upotrebu zaštićene topografije, koja uslijedi nakon što je ta osoba saznala, ili je imala opravdani razlog vjerovati da se radi o proizvodu na kojem postoji tuđe pravo zaštite topografije. Odgovarajuću naknadu određuje sud, osim ako stranke riješe spor putem pregovora, posredovanjem ili na drugi pravno obvezujući način.
- (3) Odredbe iz stavaka (1) i (2) ovog članka odnose se i na pravne sljednike osobe koja je stekla integrirani krug na kojem postoji tuđe pravo zaštite topografije.

POGLAVLJE II. ISCRPLJENJE I TRAJANJE PRAVA

Članak 19. (Iscrpljenje prava)

Ne smatraju se povredom prava radnje iz članka 16. stavak (1) točka c) ovog zakona ako se odnose na primjerak zaštićene topografije, odnosno na integrirani krug koji sadrži zaštićenu topografiju, koji je prvi put stavio u promet u Bosni i Hercegovini nositelj prava, odnosno osoba koja ima njegovu suglasnost.

Članak 20. (Trajanje prava)

- (1) Rok trajanja prava zaštite topografije počinje od priznatog nadnevka podnošenja prijave, ili od dana prve komercijalne upotrebe topografije, ovisno o tomu koji je dan raniji.
- (2) Pravo zaštite topografije prestaje istekom kalendarske godine u kojoj se navršava deset godina od dana početka roka iz stavka (1) ovog članka.

DIO ČETVRTI – PROMET PRAVA

Članak 21. (Prijenos prava i licenca)

- (1) Pravo zaštite topografije može biti, u cjelini ili djelomično, predmet prijenosa na temelju ugovora o prijenosu ili na temelju nasljeđivanja.
- (2) Pojedine ili sve ovlasti iz prava zaštite topografije mogu, sa ograničenjima ili bez njih, biti predmetom ustupanja na temelju ugovora o licenci.
- (3) Ugovori iz stavaka (1) i (2) ovog članka punovažni su samo ako su sastavljeni u pisanom obliku.

- (4) Na zahtjev jedne od ugovornih strana, ugovori iz stavaka (1) i (2) ovog članka upisuju se u Registar prava zaštite topografije.
- (5) Ugovori iz stavaka (1) i (2) ovog članka imaju djelovanje prema trećim osobama samo ako su upisani u Registar prava zaštićene topografije.

DIO PETI – PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O PRIZNANJU PRAVA ZAŠTITE TOPOGRAFIJE

Članak 22.

(Ovlast za pokretanje postupka i razlozi za ništavost)

- (1) Institut će na prijedlog zainteresirane osobe ili pravobranitelja Bosne i Hercegovine proglasiti ništavim rješenje o priznanju prava zaštite topografije ako utvrdi da u momentu donošenja rješenja:
 - a) predmetom zaštite nije bila topografija u smislu članka 2. stavak (2) ovog zakona,
 - b) topografija nije ispunjavala uvjete za zaštitu u smislu članka 4. ovog zakona,
 - c) prijava nije bila podnesena u roku iz članka 5. ovog zakona,
 - d) nositelj prava na topografiju nije imao pravo na zaštitu u smislu članaka 6. i 7. ovog zakona,
 - e) prilozi iz članka 11. stavak (3) ovog zakona nisu imali propisan sadržaj, odnosno nisu odgovarali topografiji za koju je zatražena zaštita.
- (2) Postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava zaštite topografije može se pokrenuti pred Institutom tijekom cijelog roka trajanja prava zaštite topografije.
- (3) Ako podnositelj prijedloga za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava na topografiju u tijeku postupka odustane od svog zahtjeva, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.

Članak 23.

(Ograničenje djelovanja poništavanja)

Poništavanje rješenja o priznanju prava zaštite topografije nema retroaktivno djelovanje na pravomoćne sudbene odluke u svezi sa utvrđivanjem povrede prava, kao i na zaključene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence, ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvršeni pod uvjetom da je tužitelj, odnosno nositelj prava bio savjestan.

DIO ŠESTI – SUKLADNA PRIMJENA ZAKONA O PATENTU

Članak 24.

Odredbe Zakona o patentu kojima se uređuju: ovlast za zastupanje, postupak za proglašavanje ništavim rješenja o priznanju prava, podnošenje priziva Povjerenstvu za prizive, postupak povodom priziva, prestanak prava zaloga, izvršenje, stečaj, građanskopravna zaštita prava i carinske mjere primjenjuju se na odgovarajući način na topografije koje su predmetom zaštite prema ovom zakonu.

DIO SEDMI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.
(Primjena Zakona)

Odredbe ovog zakona primjenjuju se samo na topografije koje su nastale nakon nadnevka početka njegove primjene.

Članak 26.
(Provedbeni propisi)

Provedbeni propisi predviđeni ovim zakonom donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 27.
(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", a primjenjuje se od

PSBiH broj: _____
Sarajevo, _____2009. godine

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Beriz Belkić

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Dužanka Majkić